

Verdensmestre

- Talent
- Dedikation
- Hårdt arbejde
- Viden
- Vedholdenhed
- Engagement
- Opbakning
- Forbilleder
- Tiltrækker flere til sporten
- Enkelt-præstationer
- Holdindsats
- ...

STØTTET AF
Svineafgiftsfonden

Danmarks herrelandshold jubler efter at have genvundet VM i 2021. Af Jonas Ekströmer/TT/Ritzau Scanpix. Begrænset anvendelse

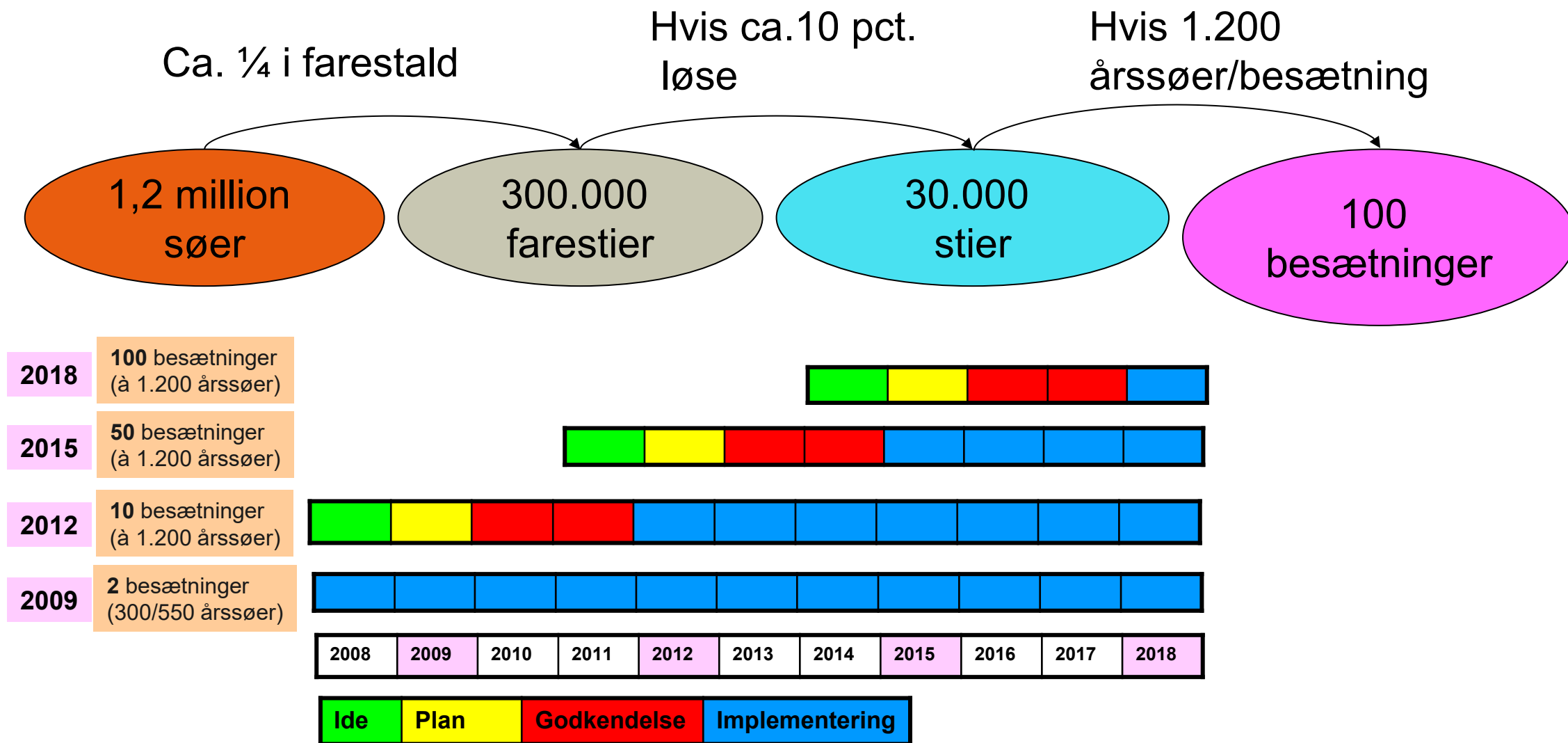
SEGES
INNOVATION

Justitsministeriets Arbejdsgruppe om hold af svin

- 1999: Arbejdsgruppe om Hold af svin (Justitsministeriet) udtalelse
 - Ikke nok erfaring eller viden (ikke 10 %)
- 2003: Arbejdsgruppens udtalelse
 - Ikke nok erfaring eller viden (stadig ikke 10%)
- 2009: Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
 - Inden udgangen af 2010 at fremlægge en plan
- 2007-2010 (33 møder i Arbejdsgruppen om lov om hold af svin; 232 sider)
 - Arbejdsgruppen – på sigt forbudt – men frivillig ordning i 10 år (2010-2020)
 - 10% løse diegivende søer

Arbejdsgruppen anbefaler, at de erfaringer, som denne omlægningsperiode giver, indgår i en større, løbende evaluering, som om 10 år skal resultere i et forbud mod fiksering af farende og diegivende søer. Efter 10 år bør der efter arbejdsgruppens opfattelse således være tilstrækkelig

2009: Hvornår kan vi nå 10%?

Støtteordninger

Tabel 2. Antal realiserede og potentielle stipladser for farestaldsordningen pr. 30. april 2018 (Kilde Landbrugsstyrelsen).

Runde	Realiseret						Potentiale		
	Tilsagn (mio. kr.)	Udbetalinger (mio. kr.)	Annulleringer (mio. kr.)	Etablerede stipladser (stk.)	Gennemsnitspris pr. stiplads (kr.)	Andel af målsætning i svinehandlingsplan (pct.)	Udestående potentielle udbetalinger (mio. kr.)	Potentielle ekstra stipladser (stk.)	Potentiel andel af målsætning i svinehandlingsplan (pct.)
Baseline	-	-	-	2.000	-	7,7	0	-	7,7
2013	10,0	6,4	3,6	1.182	5.415	4,5	0	-	4,5
2014	32,3	4,6	16,6	784	5.867	3,0	11,0	1.875	10,2
2015	12,7	2,4	5,0	354	6.780	1,4	5,2	767	4,3
*2016	15,0	-	-	-	6.780	-	15,0	2.213	8,5
*2018	18,0	-	-	-	6.780	-	18,0	2.655	10,2
*2019	10,0	-	-	-	6.780	-	10,0	1.475	5,7
I alt	98,0	13,4	25,2	4.320	-	16,6	59,2	8.984	51,2

*gennemsnitspris for 2015 er anvendt, da der endnu ikke er foretaget udbetalinger på runderne i 2016, 2018 og 2019. Fra 2016 er ordningen med standardomkostninger med tilskud til nybyg og ombyg på hhv. 7.880 kr. og 5.800 kr. pr. stiplads.

Status

- Støtteordning - 2022:
 - Søgt til 6527 stier; Etableret 2846
 - → 1.1. 2025 - Status: 12.557 farestier til løse søer ~ ca. 5,4%
- Hvis farestier har 30 årig levetid
 - Arligt etablering/renovering af ~ 8.000 farestier

Vision 2050

Fra 2030:

- 50 % reduktion af CO2 i primærproduktionen sammenlignet med 2005
- PRRS er stort set elimineret i Danmark
- 60 % af danske grises gødning leveres til bioforgasning eller andre alternativer, der bidrager til at reducere sektoren samlede CO2-aftryk og miljøbelastning

Fra 2050

- Klimaneutral produktion af grise og grisekød
- Danske grise har verdens højeste niveau af dyrevelfærd og sundhed

Om 25 år....

Forbillede.....

Kan I og vi gøre det bedre...

A close-up, high-resolution photograph of a pig's face, focusing on its eye, ear, and snout. The pig has light pink skin and fine hairs. The background is softly blurred, showing other pigs in a similar environment.

EXPERTS IN IMPROVING PIG WELFARE

Our dedication stands in respecting pigs

Our unwavering commitment to sustainability and ethical practices in animal production drives our mission. Explore how we prioritize the well-being of our pigs and work towards a fairer food future.

Verdensmestre i Velfærd Gris

Høj faglighed, forskning,
dybde, vedholdenhed ->
robusthed
troværdighed

Danish Pig Academy
9. maj 2025

Chefforsker
Vivi Aarestrup Moustsen, PhD, MSc

Hvorfor griseproduktion – og grisevelfærd.....

- Stigende globale befolkningstal → efterspørgsel på fødevarer
 - → Der er behov og fremtid for griseproduktion
- Animalske fødevarer bør/skal produceres bæredygtigt
 - → Fokus på miljø/klima, velfærd og økonomi
 - → Vi skal forstå og arbejde med sammenhænge, afhængighed, påvirkning...og kompromiser
 - → Det kan vi i Europa
- Udvikling af animalsk produktion skal være vidensbaseret
 - → Robuste systemer forudsætter vidensbaserede beslutninger – og ikke følelser eller ‘synsninger’
 - → Det tager tid at generere viden
 - → Implementering tager tid – og kan i mange tilfælde ikke ændres efterfølgende ← robusthed

Hvad er dyrevelfærd?

- Five freedoms
 - Fri for sult og tørst
 - Fri for ubehag
 - Fri for smerter, skader og sygdomme
 - Fri til at udtrykke normal adfærd
 - Fri for frygt og utryghed
- Dyrenes opfattelse af deres liv og af det miljø, som de lever i
- Tre syn på dyrevelfærd
 - Biologisk (sundhed, reproducere)
 - Sansende (kan føle negativt og positivt)
 - Naturlighed (udføre adfærd som i naturen)
- Eller.....

Kommende krav - DK

9. februar 2024 Sammen om dyrene 2024 - 2027

Aftaleparterne er enige om at stemme for de relevante lov- og bevillingsforslag, der er nødvendige for at implementere initiativer.

Udkast til Bekendtgørelse (2025) - farestalden

- *Farestien skal være indrettet, så soen eller gylten uhindret kan vende sig*
- *Stien skal have et gulvareal på mindst 6,5 m² inklusiv afskærmet areal til pattegrisene*
- *Mindst 3 m² af stiens gulvareal skal være med fast eller drænet gulv*
- *Søers og gyltes bevægelsesfrihed kan begrænses ved brug af farebøjler i tidsrummet fra umiddelbart før forventet faring og til højst fire dage efter faring*
- *I ugen før det forventede faretidspunkt skal søer og gylte have passende redebygningsmateriale i tilstrækkelig mængde*
- *Overgangsperiode på forventet 15 år*

Se mere

[Sammen om dyrene - dyrevelfærdsaftalen af 9. februar 2024 - Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri](#)

[Udkast til ændring af bekendtgørelse om dyrevelfærds-mæssige mindstekrav til hold af grise.pdf](#)

SEGES
INNOVATION

Dyrevelfærd – ønske om fælles rammebetingelser i EU

- EURCAW: Fem essentielle områder der påvirker søer og pattegrises velfærd
 - Areal og frihed til bevægelse
 - Komfortabelt klima – nærmiljø
 - Redebygning og undersøgende adfærd
 - Kuldstørrelse og konkurrence
 - Smertefulde procedurer som kastration og halekupering
- EFSA
 - Rådgiver EU-kommissionen

Kommende krav - EU

- 2020: End the Cage Age
 - Udfase og senere forbyde brugen af bure (cages)
- 2024: Strategic dialogue
 - Kommissionen skal fremlægge forslag til revision af dyrevelfærdslovgivning i 2026
 - Videnskabelig dokumentation og anvendelses-orienteret forskning, som understøtter hinanden og videnskabelige anbefalinger fra EFSA

EFSA anbefalinger

- Areal: 7,8 m²
- A temporary crating system with an average space for the sow of 4.3–6.3 m² can achieve the same piglet survival as a permanent crating system.
- A situation where the sow is never crated in a pen designed for temporary crating will increase piglet mortality relative to permanent crating by 24% (with 90% certainty range from 3% to 59%).
- The estimated mortality in a permanent crating system or a temporary crating system with a minimum of 7 days of confinement is 14% (with 90% certainty range from 12% to 17%) and a temporary crating system where the crate is never closed is 18% (with 90% certainty range from 14% to 24%)

Se mere

[Initiative detail](#) | [European Citizens' Initiative](#)

SEGES
INNOVATION

Rammerne for grisene i danske stalde

- Er naturligt (ok)
 - at søerne ikke kan vende sig i fire-fem (seks-syv) uger (*2,3 gange/år)?
 - at grisene bider i hinanden?

Er det ok

- at der bruges ~ 6,4 sek/smågris/foderdag el. <5 min i de 45 dage de er i stalden?
- at der bruges ~ 7,9 sek/slagtesvin/foderdag el. ~ 11 min i de 84 dage de er i stalden?

Rammerne for grisene i danske stalde

- Kastration
 - Vil I skæres i, før bedøvelsen virker?
- Plads
 - Hvis vi laver et areal på 3 m * 3 m → 16*Vivi / 12*Torben Olesen
 - Hvor komfortabelt har I det?
 - Hvordan vil I performe?
 - Kan I æde, drikke, hvile – uden at blive påvirket af den ved siden af?
- Fravænningsalder
 - fravænner grise under 21 dage

SEGES Innovation arbejder konstant på løsninger og udvikling

- Søernes produktivitet, sundhed og velfærd
 - Mælkeproduktion
 - Løse diegivende søer
- Pattegrise
 - Kastration – smertelindring og lokalbedøvelse
- Smågrisene og slagtesvin
 - Produktion med hele haler

EFSA - Kuldstørrelse

- EFSA anbefaling 14 grise / kuld
- DK i dag 18-20 grise per kuld

Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse

(dvs. også DC's Frilandsgris):

- Der skal senest pr. 1.januar 2028 anvendes avlslinjer/genetisk materiale, hvor der avles efter at kuldstørrelsen svarer til antallet af patter hos soen.

SEGES

- leverer resultater på højt niveau
- publiceres og anerkendes i og af omverden

Forventninger og betingelser

- Høje forventninger til grisenes produktivitet
 - Forpligtigelse at stille forhold til rådighed, som gør det muligt grisene at imødekomme vores forventninger
 - Opstaldning
 - Ernæring
 - Management
 -
- 'Sammen om dyrene' win-win-win situation
 - Vi kan fortsætte med griseproduktion
 - Grisenes velfærd forbedres
 - Samfundsaccept og opbakning til erhvervet – eller i det mindste fra store dele af samfundet

- **'Miljøet' sætter betingelserne/grundlaget for søernes og grisenes produktivitet og velfærd**
- **Skab et grundlag/betingelser i søernes og grisenes miljø som sikrer høj velfærd og produktivitet**

Vidensbaseret beslutninger – og transparente

Kan søer passe flere grise?

Søer er top-atleter

- Der er potentiale
 - Variation mellem søer og mellem besætninger => muligt at forbedre
 - Det kræver en indsats
 - I alle afsnit i besætningen
 - Ben, klove, huld, kondition-> søerne er fit'
 - Højt foderoptag
 - Højt foderniveau understøtter faring og mælkeproduktion - anbefaling 3,7 – 4,0 FEso pr. dag
 - Gode forhold
- Udfordringer
 - Det kræver mod og motivation

Adfærd og velfærd

Socialisere

Gøde og urinere

Forudsætning for succes med stier til løse dyr

Hvile

Æde og drikke

Undersøge

Forudsætter det et givent areal?

Give die / die

- Forstå:
 - Hvad laver grisene?
 - Hvornår gør de det?
 - Hvorfor gør de det?
 - Hvordan gør de det?
 - ...

Farestier til løse søer → Soen er løs – det meste af tiden

Kassesti
– Søer er ikke løse

Farestier til løse søer
– Søerne er løse

Kort brug af boks –
MEN i en sti designet til løse
søer

Anbefalinger - Løse søer i farestalden

- Areal
 - Mindst 6,5 m²
- Sektioner
 - Små sektioner
 - Ro - Hvis der er en ophidset so
 - Ro - Når der håndteres pattegrise
 - Ro - Afgørende for succes med løse søer
 - Fleksibilitet - Hurtigere i gang med at vaske
- Stiens form
 - Rektangulær – kan indrettes med delvist fast gulv
 - Miljø – delvist fast gulv – og dermed reduceret gylleoverflade
 - Kvadratisk – ‘skal’ være fulddrænet
 - Miljø – opdelt kumme for at reducere gylleoverflade og lette hyppig udslusning

Se mere

frontiers | Frontiers in Veterinary Science

TYPE Review
PUBLISHED: 14 November 2022
DOI: 10.3389/fvets.2022.998192

Transitioning from crates to free farrowing: A roadmap to navigate key decisions

Emma M. Baxter^{1*}, Vivi A. Moustsen², Sébastien Goumon³, Gudrun Illmann^{4,5} and Sandra A. Edwards⁶

¹Animal Behaviour and Welfare, Animal and Veterinary Sciences Group, Scotland's Rural College, Edinburgh, United Kingdom, ²SEGES Innovation, Aarhus, Denmark, ³ETH Zurich, Animal Physiology, Institute of Agricultural Sciences, Zurich, Switzerland, ⁴Department of Ethology, Institute of Animal Science, Prague, Czechia, ⁵Faculty of Agrobiological Sciences, Czech University of Life Sciences Prague, Prague, Czechia, ⁶School of Natural and Environmental Sciences, Newcastle University, Newcastle upon Tyne, United Kingdom

Animal board invited review: The need to consider emissions, economics and pig welfare in the transition from farrowing crates to pens with loose lactating sows

V. A. Moustsen^a, Y. M. Seddon^b, M. J. Hansen^c

[Gyllesystemer i farestalde med løse søer - SEGES TV](#)

[Faresti til løse søer - et godt eksempel - SEGES TV](#)

SEGES
INNOVATION

Farestier til løse søer

- Dimensioner
 - Brug viden om soens og pattegrisenes dimensioner
 - Soen skal nemt kunne vende
- Fakta – søer er 2 m lange
 - Så skal de bruge 2 m for at kunne vende sig
 - Nej – men det kræver gode forsøg og publicering at dokumentere det

Løse søer i farestalden

- Soen skal nemt kunne vende sig
- Begrænset viden – formel baseret på vægt, 153 cm
- SEGES-forsøg
 - Højdrægtige søer, 2.-4. kuld og >4.kuld
 - Længde, bredde, højde og vægt
 - Testarena: 260*120/140/160/180/200/220 cm
 - Tilfældig rækkefølge
 - Tre vendinger i hver sti-dimension
 - Direkte observation
 - Gennemført, besvær, tid
 - Automatisk billedanalyse
 - Maksimal krumning i ryg
 - 'Afstand' til inventar

Foreløbig konklusion

- Søernes dimensioner var uændret
 - Ikke udvoksede / udvoksede
- Direkte observationer
 - 120 cm: 27% gennemførte ikke 3 vendinger
 - ≥ 140 cm: 5% gennemførte ikke 3 vendinger
 - Vendinger tog længere tid i 120 og 140 sml m 220 cm
 - Søerne vendte nemmere i stier ≥ 140 sml m. 120
- Automatisk billedanalyse
 - Ved 160 er der større afstand til sti end ved 120
 - Den største krumning blev registreret ved 120
 - Ved størst krumning i ryggen var afstand til inventar større for 180 og op sml. med 120
 - Soen krummer – også selvom afstand ikke begrænser

Anbefalinger - Løse søer i farestalden

- Dimensioner

- Brug viden om soens og pattegrisenes dimensioner
 - Soen skal nemt kunne vende

- Boks

- Brug en boks i pattegrisenes første levedøgn
- Skab plads ved yveret
- Afstand så soen kan strække benene – uanset side
- Fareboksen bør inklusiv krybbe være mindst 250 cm lang eller 210 cm fra krybbebagkant til baglåge målt indvendigt (2004+2006)

- Reducer behovet for ammesøer

- Mange søer kan passe flere grise end patter
- Tænk placering af supplerende ernæring ind

Se mere

Review of Temporary Crating of Farrowing and Lactating Sows

Sébastien Gourmon^{1*}, Gudrun Illmann^{2,3}, Vivi A. Moustsen⁴, Emma M. Baxter⁵ and Sandra A. Edwards⁶

¹Animal Physiology, Institute of Agricultural Sciences, ETH Zürich, Zürich, Switzerland, ²Department of Ethology, Institute of Animal Science, Prague, Czechia, ³Faculty of Agrobiology, Food and Natural Resources, Czech University of Life Sciences Prague, Prague, Czechia, ⁴SEGES Danish Pig Research Centre, Copenhagen, Denmark, ⁵Animal Behaviour and Welfare, Animal and Veterinary Sciences Group, Scotland's Rural College, Edinburgh, United Kingdom, ⁶School of Natural and Environmental Sciences, Newcastle University, Newcastle upon Tyne, United Kingdom

[Sikre zoner til pattegrise i farestier \(landbrugsinfo.dk\)](https://landbrugsinfo.dk)

[Mælkesutter kommer tættere på praktisk anvendelse i stalden - SEGES TV](#)

[Papgrise og checkliste hjælper dig til bedre staldindretning - SEGES TV](#)

EXPERTS IN IMPROVING PIG WELFARE

Our dedication stands in respecting pigs

Our unwavering commitment to sustainability and ethical practices in animal production drives our mission. Explore how we prioritize the well-being of our pigs and work towards a fairer food future.

What is WelFarmers Project?

The WelFarmers Project is a collaborative initiative aimed at improving the welfare of pigs within the European Union. Funded by the Horizon Europe Program, WelFarmers will set up eight national innovation networks from eight different countries and will put together pig farmers, advisors, veterinarians, and researchers to address the challenges of the upcoming change in the European pig welfare legislation.

This project is funded under the European Union's Horizon Europe research and innovation programme (grant agreement n°101134117).

Hvad er

- Et unikt samarbejde mellem
 - Otte lande ~ 56 % af griseproduktion i EU
 - Hvert land er repræsenteret med griseproducenter og universitet/vidensorganisation
 - Griseproducenter - praksisnære løsninger + koordinerer Regionalt Netværk (RN): DK/L&F
 - Vidensorganisation - vurderer på tværs af regioner – via Tematiske Grupper (TG)): DK/SEGES Innovation
- Fokus på fire store velfærds-indsatser indenfor gris
- I perioden indsamles 192 mulige 'god praksis'
 - ALLE 'god praksis' – kommer som navnet siger – fra praksis
 - God praksis vurderes af fagpersoner -> bedste praksis -> allerbedste praksis
 - Kan det virke for andre?
 - I andre lande?
 - Betydning for klima/miljø?
 - Økonomisk konsekvens?

Ban
of cages

Pigs with
undocked tails

Avoiding pain in
castration

Space allowance
and flooring

Hvad får vi ud af at være med?

- Førstehåndskab til 192 god praksis
- Virker/virker ikke
- Sætte aftryk på beslutninger i EU – parlament
- Praksis nære løsninger

EXPERTS IN IMPROVING PIG WELFARE

Our dedication stands in respecting pigs

Our unwavering commitment to sustainability and ethical practices in animal production drives our mission. Explore how we prioritize the well-being of our pigs and work towards a fairer food future.

Take home

- Brug viden
- Understøt ny viden
- Skab rammerne så
 - Grisene kan producere og med velfærd
 - Samfundet 'tillader' griseproduktion
 - Ansatte og ejere trives

WIN - WIN – WIN

SEGES
INNOVATION

We offer a range of products and services

Comparative feeding trials with suckling pigs, weaners, growers, and sows.

Measuring the total utilization of feed and the excretion of gases including methane in climate chambers.

Measuring methane, ammonia and nitrous oxide emissions from livestock housing units and testing and measure emission-reducing technology

Clinical trials and assistance for updating veterinary products' properties and officially approved conditions of use (SPC).

Data insights - advanced statistical analysis and predictive modelling

Education and training – development and execution of training program and content

Expert opinions

Assistance in product development (creative processes, digital development, analytics etc.)

Presentation and talks on pig production, research and development

Viden om emnerne i Grøn trepart

I SEGES Innovation har vi en bred, faglig viden om vandmiljø, klima, kvælstof, natur og biodiversitet. Vi ved, hvilke hensyn der skal tages, og hvordan vi bedst kan nå i mål med den grønne trepart.

Besøg vores nye hjemmeside om Grøn trepart på segesinnovation.dk/groentrepart

